

Lekarze z USA w Iławie?! Miasto nad Jeziorakiem kryje sporo ciekawych historii [ZDJĘCIA]

data aktualizacji: 2024.12.29

Mały wycinek z amerykańskiej gazety z drugiej dekady XX wieku wzbudził zainteresowanie jednego z internautów będących w Facebookowej grupie „Wszystko o Iławie”. Nasze także, bo szczerze mówiąc - wcześniej słyszeliśmy o pobycie lekarzy z USA, ale bez żadnych szczegółów...

Miasto nad Jeziorakiem kryje **sporo ciekawych historii**, a dzięki lokalnym badaczom dziejów starszych i młodszych, są one odkrywane. Tak też właśnie było w tym przypadku.

W połowie grudnia na Facebookowej grupie „**Wszystko o Iławie**” jeden z internautów opublikował zdjęcie fragmentu gazety z USA z adnotacją:

„Amerykańscy lekarze w Iławie? Komunikat agencji prasowej z 7 marca 1917 roku publikowały gazety m.in. w stolicy stanu Pensylwania.”

Ciekawy wątek, prawda? Jak się okazuje, już wszystko zostało wyjaśnione, a zagadkę tę zbadał i podał na internetowej tacy **Michał Młotek**, twórca **Internetowego Muzeum Iławy**, regionalista badający losy naszego miasta. Poniżej część artykułu, który powstał jako relacja z wycieczki z cyklu „**Historia jednej ulicy**” po **ulicy Jasielskiej** (samą ulicę Jasielską przybliżymy w naszym cyklu „**Iława od zaplecza – podwórka i zakamarki**”, a tam akurat będzie co pokazywać).

Amerykańscy lekarze zdobywali w Iławie doświadczenie

Zdjęcie kompleksu koszar wykonane z wieży ciśnień przy ulicy 1 Maja w kierunku północnym. W tle widać zabudowania dzisiejszej ulicy Jasielskiej (fot. zbiory Internetowego Muzeum Iławy, ilawasprzedlat.pl)

W 1917 roku amerykańska gazeta „Sonntagsblatt der N.Y. Staats-Zeitung”, wydawana przez **mniejszość niemiecką w Nowym Jorku**, opublikowała w wydaniu z **6 maja** obszerny tekst opisujący **pobyt amerykańskich lekarzy w Iławie**. Artykuł opatrzone zdjęciami budynku szkoły neogotyckiej oraz obiektów przy dzisiejszych **ulicach Jasielskiej i Wiejskiej**. Jaki był powód pobytu amerykańskich lekarzy w Iławie w czasie I wojny światowej? Pytanie to przez wiele lat pozostawało bez odpowiedzi.

– Rozwiązanie tej zagadki czekało w archiwach amerykańskich – mówi Michał Młotek, autor artykułu. – Okazało się, że w 1915 roku Amerykanie zorganizowali ekspedycję lekarzy, która przybyła do Niemiec, by leczyć rannych żołnierzy, ale też po to, by

zdoływać doświadczenie w zakresie chirurgii wojennej – dodaje.

Ponieważ strona niemiecka **niezbyt chętnie** podawała informacje o wsparciu Amerykanów, pojedyncze informacje na temat pobytu lekarzy w Iławie znaleźć można jedynie w prasie amerykańskiej. Dla osób zainteresowanych historią Iławy to prawdziwa ciekawostka. Co na ten temat wiadomo?

GERMAN HOSPITAL WORK CONTINUED

American Unit Returns to Military Base Despite Break in Relations

By Associated Press

Berlin, via London, March 7. — The American physicians' expedition under the direction of Dr. Edward F. Nippert, of Cincinnati, has returned to its base at **Deutsch Eylau**, where it will continue its work under the direction of the New York committee. The German military authorities were very cordial in their insistence that the American units continue their work and have given a written assurance that the members will be permitted to leave Germany whenever they desire. The American unit stationed at Naumberg has discontinued its work there after donating its model hospital equipment to the municipality.

Historia pobytu amerykańskich lekarzy w Ławie sięga **1915 roku**. To wtedy pojawiła się tu **grupa lekarzy i personelu medycznego na czele z chirurgiem drem Fredericiem Kammerem**. We współpracy z władzami wojskowymi i miejskimi, w związku z faktem, że **niemieccy lekarze wyjechali na front**, urządzili oni w Ławie szpital. W szczytowym okresie dysponował on **aż 1800 łózkami**. Część z nich znajdowała się w budynku szkoły neogotyckiej, część w budynkach koszarowych przy dzisiejszej **ulicy Jasielskiej**.

Amerykanie leczyli tu rannych z frontu, ale też mieszkańców Ławy i całej okolicy. Szpital funkcjonował w Ławie do **kwietnia 1917 roku**, a więc do momentu przystąpienia Ameryki do wojny po stronie państw ententy, czyli przeciwko Niemcom. W maju 1917 roku **Amerykanie opuścili Ławę**.

- Z artykułu, który opublikowano w „Sonntagsblatt der N.Y. Staats-Zeitung” wynika, że Amerykanie cieszyli się dużym szacunkiem mieszkańców Ławy - mówi Michał Młotek. - Gdy odjeżdżali stąd w maju 1917 roku, zegnał ich między innymi ówczesny burmistrz Giese - dodaje.

Z informacji, do których udało się dotrzeć Michałowi Młotkowi, wynika, że **podobny szpital funkcjonował także w Opolu**, a Amerykanie przebywali w czterech miastach niemieckich i dwóch na terenie Austro-Węgier.

possible, of their laws govern-
f origin and trade marks.
ade marks and literary and ar-
ave come into existence during
les, the Allies will adopt, so far
l procedure, to be applied as
e elaborated by the technical

D.
oses of their common defence
allied Powers have agreed to
e policy, on the lines laid down
have been passed, and whereas
effectiveness of this policy de-
ese resolutions being put into
representatives of the allied
to recommend their respective
thout delay all the measures,
ermanent, requisite for giving
to this policy forthwith, and to
er the decisions arrived at to

or physical suffering. The call of
such churches, however, is an im-
a obligation. and no amount of

records about things like that in these
days.

Not a Film Star, Either.

But, of course, that must have been a lovely little trip of about one hundred and fifty miles each way from Copenhagen to Bornholm and back, and who can deny that there are German destroyers with petty officers named Fritz in the Baltic?

No, she's not a film star.

Dr. Carl Eggers, of the German Eye and Ear Hospital staff here, was another passenger. He returned after three months' service in a German hospital of 1,200 beds at Deutsch Eylau, near the Russian border. He said that the German army medical corps badly needed rubber gloves, catgut and plaster.

"Surgeons were operating every day without gloves," he said. "The only rubber obtainable is 'war rubber,' a synthetic compound. Need of surgical supplies hampers the work, but the general condition of the wounded is marvellously good. Men came to us without temperature four or five days after they were wounded at the front."

Lincoln Judd, American tenor, of the Royal Frankfort Opera, returned for a concert tour after five years in the opera of Munich and Frankfort. He said the theatrical business had been very good in Germany and the houses were crowded at most performances.

Miss Alice Osborne, a nurse, who passed three years in the hospital of the Ameri-

Information has been received by the Joint Distribution Committee of the Funds for Jewish War Sufferers, of No. 52 William street, from Albert Halstead, Consul General for the United States at Vienna, Austria, that during last month the American Jewish Relief Fund contributed \$130,000 to the Israelitische Allianz, in Vienna.

The secretary announces that of this amount \$70,000 is to be expended for the relief of the Jewish war sufferers in Galicia, \$50,000 for Poland in Austrian occupation and \$10,000 by the allians for the improvement of the conditions under which the rabbis and others are living. The Joint Distribution Committee was informed that many rabbis have been driven from their homes and were standing in the bread lines with other refugees. In order to render their existence more tolerable and to relieve them from this degrading condition the Joint Distribution Committee appropriated \$10,000 for this purpose.

\$209 FOR TOBACCO FOR BELGIAN TROOPS

Contributions received yesterday by the Belgian Soldiers' Tobacco Fund, with headquarters in the Flatiron Building, were from the following persons:—
George M. Ashby \$100; G. Saunier \$100;

Fragment artykułu zamieszczonego w gazecie „New York Herald” 26 lipca 1916 roku. Znajdują się w nim informacje o pobycie amerykańskich lekarzy w Iławie (fot. zbiory Internetowego Muzeum Iławy, ilawasprzedlat.pl)

źródło: Internetowe Muzeum Iławy, ilawasprzedlat.pl

red. zico

kontakt@infoilawa.pl

Źródło:

<https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/76880-lekarze-z-usa-w-ilawie-miasto-nad-jeziorakiem-kryje-sporo-ciekawych-historii-zdjecia>